

# Oddziaływanie budowy autostrady A1 od Sośnicy do granicy państwa w Gorzyczkach na płazy

cz.3.

Świerklany - Gorzyczki

km 548+897 – km 567+223



Marek Sołtysiak

[sołtysiak.marek@gmail.com](mailto:sołtysiak.marek@gmail.com)

lipiec 2008

Badania prowadzono w ramach projektu Fundacji Wspierania Inicjatyw Ekologicznych





GENERALNA DYREKCJA  
DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD



**BUDOWA AUTOSTRADY A1, ODCINEK SOŚNICA (GLIWICE) - GRANICA  
PAŃSTWA (GORZYCZKI), ETAP II BEŁK - GORZYCZKI  
PROJEKT NR 2006/PL/16/C/PT/001**

BUDOWA AUTOSTRADY PŁATNEJ A1 ODCINEK OD WĘZŁA "ŚWIERKLANY"  
(BEZ WĘZŁA) DO GRANICY PAŃSTWA Z REPUBLIKĄ CZESKĄ W GORZYCZKACH

KM 548+897 - KM 567+223

WARTOŚĆ PROJEKTU:	339,9 MLN EUR
DOTACJA Z FUNDUSZU SPÓJNOŚCI:	224,3 MLN EUR 66%
ŚRODKI KRAJOWE:	115,6 MLN EUR 34%

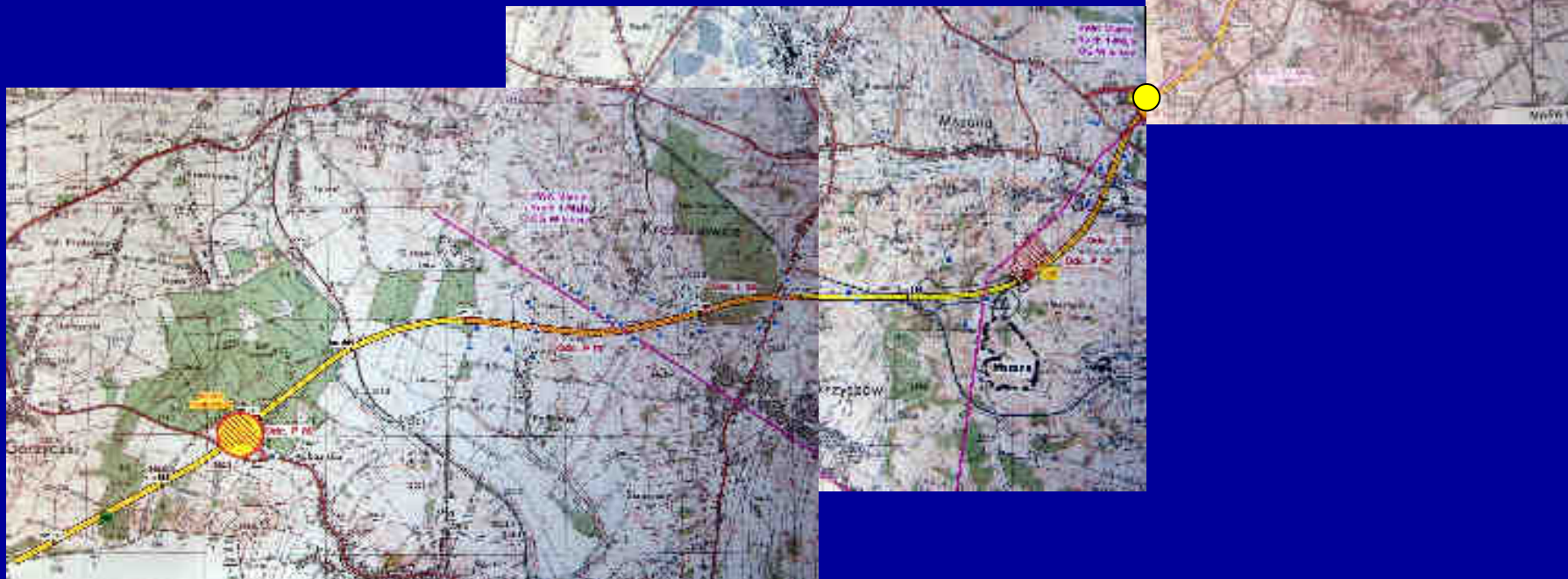


UNIA EUROPEJSKA

Projekt ten, współfinansowany przez Unię Europejską, przyczynia się do zmniejszania różnic społecznych i gospodarczych pomiędzy obywatelami Unii.



Budowany aktualnie odcinek o długości 18,3 km, osiąga południową granicę państwa w Gorzyczkach.  
Prace rozpoczęto w listopadzie 2007r.





© Fot. M. Sołtysiak



© Fot. M. Sołtysiak

Świerklany, podmokła  
dolina Szotkówki -  
miejsce występowania  
płazów graniczące z  
trasą autostrady;  
luty 2008,



© Fot. M. Sotysiak

Świerklany, dolina Szotkówki, 6.IV.2008 – miejsce rozrodu płazów graniczące z drogą technologiczną.



© Fot. M. Sotysiak

Świerklany; 6.IV.2008; mały, przydomowy staw w zasięgu robót ziemnych w dolinie Szotkówki – miejsce rozrodu płazów, wyniesiono z niego 30 litrów skrzeku



© Fot. M. Sołtysiak



© Fot. M. Sołtysiak

Świerklany 6.IV.2008  
– na zdjęciu żaba (trawna) w  
miejscu rozrodu graniczącym z  
drogą technologiczną

© Fot. M. Sołtysiak



© Fot. M. Sotysiak



wykopany rów osuszający

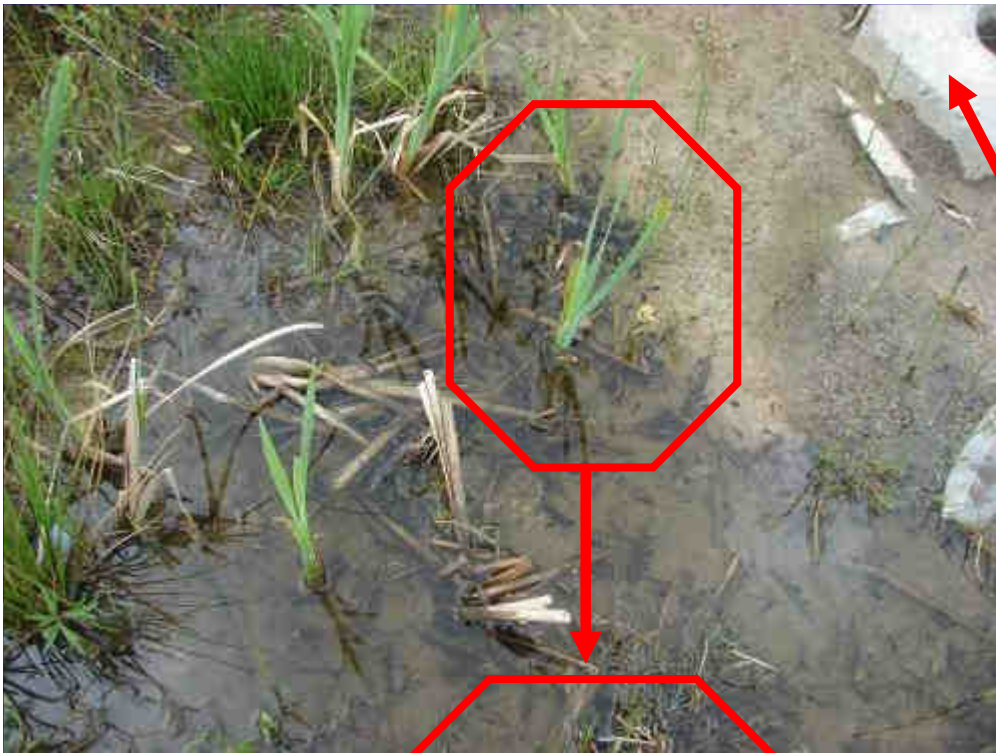
Świerklany, 1.05.2008r.

– po osuszeniu zbiornika zniszczeniu uległy formy rozwojowe płazów, także te, które zostały tu przeniesione z położonego po przeciwnej stronie drogi technologicznej przydomowego stawu znajdującego się w pasie budowy autostrady.



© Fot. M. Sotysiak





Świerklany, 5.V.2008.  
Wysychające kijanki.

© Fot. M. Softysiak

© Fot. M. Softysiak



© Fot. M. Softysiak

Odłowione z wysychającego zbiornika kijanki zostały wypuszczone w jednym ze zbiorników w Połomii. Odłowiono jedynie część larw. Znacząca część zginęła w wysychających kałużach na placu budowy.



© Fot. M. Softysiak



© Fot. M. Sołtysiak



© Fot. M. Sołtysiak

- 11.V.08 Świerklany – porzucony lęg



© Fot. M. Sołtysiak

Świerklany, 11.V.2008.

Rów, którego wykopanie doprowadziło do osuszenia miejsca rozrodu płazów.



© Fot. M. Sołtyśiak



© Fot. M. Sołtyśiak

Świerklany, 16.VI.2008.  
Podmokłości doliny Szotkówki.  
Po zmianie stosunków wodnych  
płazy wykorzystują do rozrodu  
zalane wkopy na placu budowy.



Świerklany, 16.VI.2008.  
Jeden z wkopów z larwami  
płazów na placu budowy  
autostrady.  
Autor obserwował tam godujące  
ropuchy zielone.





© Fot. M. Sołtyśiak



© Fot. M. Sołtyśiak



© Fot. M. Sołtyśiak

Świerklany 22.VI.2008 – wysychające kijanki.

Roboty ziemne naruszyły stosunki wodne w dolinie Szotkówki.



• Świerklany 22.VI.2008

22 czerwca w rowie przy koparce autor obserwował dorosłe żaby zielone oraz larwy płazów.  
6 lipca rów był już zasypany.



Świerklany 06.VII.2008



© Fot. M. Soltysiak



Świerklany 29.VI.2008r. – małe ropuchy zielone po metamorfozie

© Fot. M. Soltysiak



- Świerklany 29.VI.2008r. – w tym fragmencie doliny Szotkówki, z uwagi na kolonię lęgowa jaskółek, do połowy sierpnia wstrzymano roboty ziemne. Powstrzymało to o kilka tygodni dalszą rzeź płazów.

© Fot. M. Sołtysiak



Świerklany 06.VII.2008  
młociane ropuchy zielone  
i rzekotki – wyeksmitowane  
do Połomii



© Fot. M. Sołtysiak



© Fot. M. Sołtysiak

Świerklany 06.VII.2008 – mimo zakazu prowadzenia prac do połowy sierpnia w dolinie Szotkówki, próby ich podejmowania miały miejsce.



Połomia – około 100 m od autostrady znajduje się kompleks stawów hodowlanych stanowiących miejsce rozrodu płazów. Projekt techniczny nie przewiduje przepustów pod autostradą. Wybudowany będzie most autostradowy. Na chwilę obecną trudno ocenić, czy takie rozwiązanie będzie wystarczające.



© Fot. M. Sołtysiak



© Fot. M. Sołtysiak

Połomia 6.IV – miejsce gdzie przypuszczalnie był mały zbiornik wodny – w czerwcu stwierdzono w jego sąsiedztwie *Rana temporaria* oraz larwy płazów.



© Fot. M. Sołtysiak

Połomia 06.VII.2008 – widoczne  
kijanki.



© Fot. M. Softysiak



© Fot. M. Softysiak



- Skrzyszów, II.2008. Niepozorny zbiornik przy hałdzie.





© Fot. M. Sołtyśiak

- Skrzyszów 4.V.2008, ten sam zbiornik po wykarczowaniu roślinności i naruszeniu hały.

Skrzyszów 5.IV.2008 – wg dokumentów środowiskowych nie ma w tym rejonie gatunków prawnie chronionych. Raport ocena oddziaływania na środowisko nie zawierał informacji o zbiornikach.



© Fot. M. Sołtysiak



© Fot. M. Sołtysiak



© Fot. M. Sołtysiak



© Fot. M. Sołtysiak

Skrzyszów, 31.V.2008.

Mimo braku informacji w raporcie OOS w rejonie hałdy stwierdzono godujące kumaki. Kumaki są cenne dla Wspólnoty Europejskiej.



Skrzyszów 06.VII.2008.  
Mimo ingerencji w zbiorniki można w nich napotkać płazy.  
Nie przewiduje się budowy przepustów pod autostradą dla płazów w tym rejonie.



© Fot. M. Sołtysiak

Skrzyszów, luty 2008. Drugi ze zbiorników przy hałdzie.



© Fot. M. Sołtysiak

Skrzyszów 4.V.2008, drugi ze zbiorników przy hałdzie, po podcięciu skarpy hałdy. Zbiornik również wykorzystywany jest przez płazy.



5.IV.2008

Ten zbiornik również  
naruszono robotami  
ziemnym.



06.VII.2008

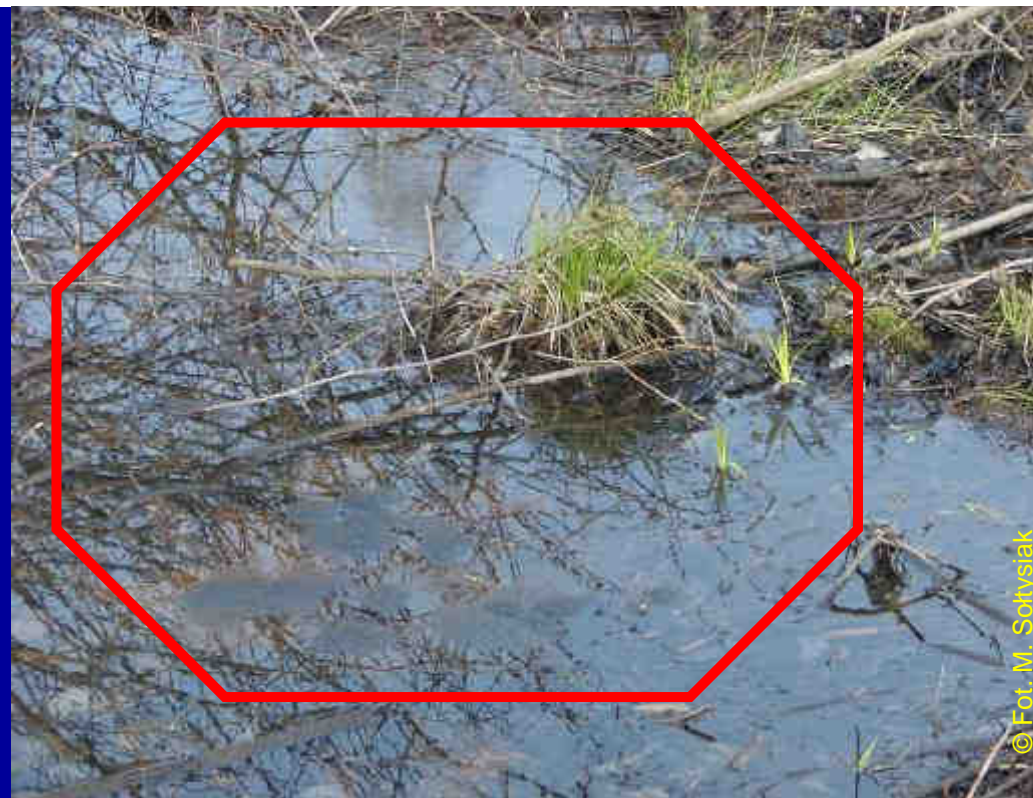


06.VII.2008

Zbiorniki wodne przy hałdzie w Krostoszowicach są wykorzystywane przez płazy. Te pokazane na zdjęciach ulegną likwidacji.







© Fot. M. Sotysiak

Skrzek żab trawnych złożony  
w przeznaczonym do likwidacji zalewisku  
przy hałdzie w Krostoszowicach.



© Fot. M. Sotysiak



© Fot. M. Sołtysiak

Krostoszowice 4.IV.2008.  
Stawy przy hałdzie.  
Znaleziona wczesną wiosną  
martwa żaba trawna.



© Fot. M. Sołtysiak

# Krostoszowice



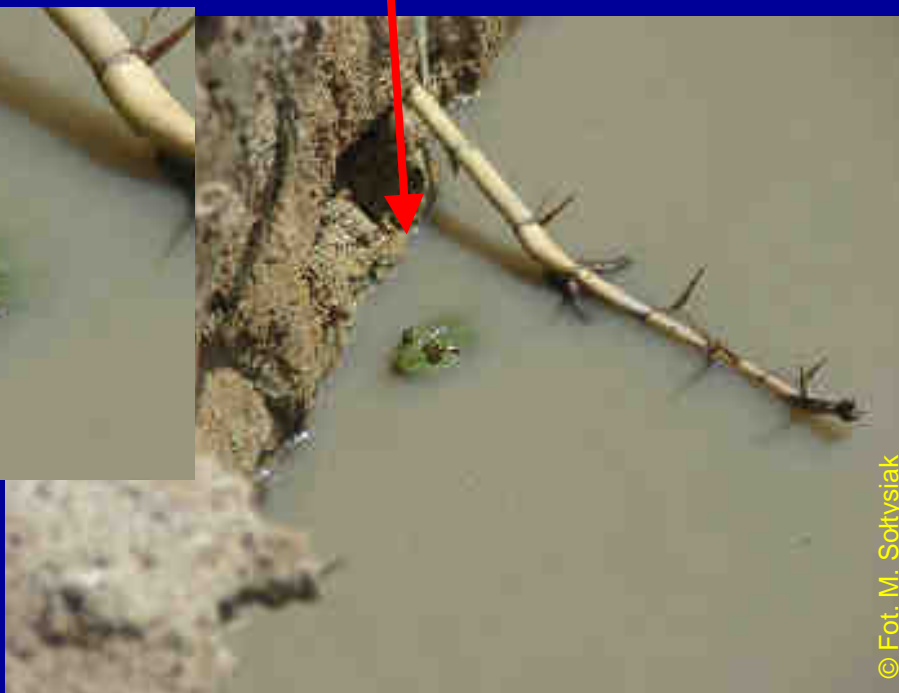
4.V.2008. Opróżniony, przeznaczony do likwidacji, staw przy drodze do Skrzyszowa. W maju autor obserwował w sąsiedztwie stawu rzekotki drzewne.



6.VII.2008 – prowadzone są już prace ziemne związane z przekładkami instalacji oraz palowaniem gruntu. W wykopach stwierdzono żaby zielone oraz zaskrońce.



Krostoszowice 06.VII.2008r.  
zalane wykopy w miejscu zlikwidowanego stawu  
zasiedliły płazy, nawet złożyły w nich skrzek



Krostoszowice 06.VII.2008  
- żaba w śmiertelnej pułapce.



© Fot. M. Sołtysiak



© Fot. M. Sołtysiak

Krostoszowice 06.VII.2008  
kolejna żaba w kolejnej  
śmiertelnej pułapce.



© Fot. M. Sołtysiak

Katowice, 9 kwietnia 2008r

SR/III/071.7/2/30/08

Pan  
Marek Sołtysiak

Odpowiadając na pismo bez daty (wpływ 19 marca 2008r.) uprzejmie wyjaśniam, że w odpowiedzi na Pana pismo z dnia 5 lutego 2008r. pismem z dnia 4 marca 2008r. poinformowałem Pana o tym, że postępowanie administracyjne w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia pn. „Budowa autostrady A-1 na odcinku węzeł Sośnica (bez węzła) – granica Państwa w Gorzyczkach (km 519-374 – 567+223,51)” zostało zakończone decyzją z dnia 14 grudnia 2006r., która stała się ostateczna, również w celu uświadomienia Panu, że w toku postępowania nie skorzystał Pan z możliwości udziału w postępowaniu w trybie i zakresie określonym w Tytule I dziale V „Udział społeczeństwa w postępowaniu w sprawie ochrony środowiska” ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska, a obecnie składane wnioski, uwagi i zastrzeżenia nie mogą zostać rozpatrzone.

Niemniej informuję Pana, że w decyzji z 14 grudnia 2006r. warunki realizacji autostrady A-1 określono na podstawie raportu, który uwzględnia działania minimalizujące negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko, w tym zwierzęta związane ze środowiskiem hydrogenicznym. Warunki te powinny zagwarantować utrzymanie populacji płazów we właściwym stanie ochrony w fazie realizacji oraz eksploatacji przedmiotowego odcinka autostrady.

Analiza i budowa autostrady A1 była przedmiotem posiedzenia Wojewódzkiej Rady Ochrony Przyrody w dniu 8 stycznia 2003r., 23 marca 2005r. i 14 czerwca 2005r. Rozwiązania zaproponowane przez Wojewódzką Radę Ochrony Przyrody zostały uwzględnione w raporcie oddziaływania na środowisko pn. „Budowa autostrady A-1 na odcinku węzeł Sośnica (bez węzła) – granica Państwa w Gorzyczkach (km 519-374 – 567+223,51)”.

W postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach uwzględniono również uwagi, wnioski i zalecenia Stowarzyszenia Pracowni na Rzecz Wszystkich Istot w Bystrzy i Stowarzyszenia dla Natury „Wilki”-Twardorzeczka. Wnioski i zastrzeżenia można było również zgłaszać w czasie rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa, która odbyła się w dniu 4 października 2006r. w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim.

Tutaj organ podczas prowadzonego postępowania wystąpił do Ministra Środowiska o uzgodnienie warunków realizacji ww. przedsięwzięcia. Minister Środowiska postanowieniem z 6 listopada 2006r. uzgodnił realizację przedmiotowego przedsięwzięcia i określił warunki wykorzystania terenu w fazie jego realizacji i eksploatacji.

Jednocześnie informuję, że Wojewoda Śląski decyzjami z 19 stycznia 2007r., 6 sierpnia 2007r., i 11 lutego 2008r. zatwierdził projekty hudeblane i udzielił pozwoleń na budowę dla przedmiotowego odcinka autostrady A1. Decyzje te również stały się ostateczne w toku postępowania administracyjnego.

Zdaniem specjalistów z Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, płazom występującym w rejonie inwestycji nie zagraża niebezpieczeństwo.

etnia 2004r. o ochronie przyrody, stanowiącą podstawę do udzielenia dokumentów.

Dyrektor Wydziału  
Andrzej Jeleński

- Oświadczam, iż wszystkie informacje są potwierdzone i udokumentowane, zaś wnioski poparte kilkunastoletnim doświadczeniem w terenowych badaniach herpetologicznych.
- U podstaw niniejszej prezentacji leży przekonanie, iż jest możliwe prowadzenie inwestycji liniowych z poszanowaniem ochrony przyrody – wdrożenie standardów i ich rutynowe zastosowanie w stosunku do drobnych zwierząt jest głównym celem prowadzonej kampanii, której część stanowi przedstawiona prezentacja.
- Z satysfakcją stwierdzam, iż Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad oddział w Katowicach, w trudnym dla niej momencie tj. już na etapie realizacji inwestycji podjęła temat zagrożeń płazów. Podjęto pewne działania, które pozwalają łagodzić wpływ robót na populacje płazów, jednak moim zdaniem środki te są spóźnione i mają charakter tylko doraźny. Niemniej jednak za wspólny sukces, zarówno przyrodnika jak też i budowniczych należy uznać, fakt iż obecność herpetofauny została zauważona.

Marek Sołtysiak  
przyrodnik



## Piśmiennictwo:

### P Ł A Z Y

CENNE MIEJSCA ROZRODU  
W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM

UZIEŚĆ II

Peotr Czupulák, Julia Górz, Adrian Orlowski,  
Kameryn Skowronski, Magdalena Soćka, Józef Wójcicki

współpraca:  
Alicja Miara (wzrost)  
Marek Sobyszak (aktywna odziana plazi)



Publiczne Towarzystwo Przyjaciół Przyrody „am Natura”  
Wrocław – Bytom 2004

GENERALNA DYEKCJA DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD

GENERALNA DYEKCJA  
DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD



MATERIAŁY DO WNIOSKU O UZYSKANIE DECYZJI O ŚRODOWISKOWYCH  
UWARUNKOWANIACH ZGODY NA REALIZACJĘ PRZEDSIĘWZIĘCIA PN:  
„BUDOWA AUTOSTRADY A1 WĘZEL SOŚNICA (BEZ WĘZŁA)  
-GRANICA PAŃSTWA W GORZYCZKACH  
KM 519+374,25 – 567+223,51”

TOM I

Cześć I

STYCZEŃ 2006



Ekosystem Śląsk Mysłowice

BIURO INSTALACyjNY I  
OCHRONY ŚRODOWISKA